

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 30.6.2011
СОМ(2011) 393 окончателен

ЗЕЛЕНА КНИГА

Системата на Европейския съюз за контрол на износа на изделия и технологии с двойна употреба — гарантиране на сигурността и конкурентоспособността в един променящ се свят

ЗЕЛЕНА КНИГА

Системата на Европейския съюз за контрол на износа на изделия и технологии с двойна употреба — гарантиране на сигурността и конкурентоспособността в един променящ се свят

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Контролирането на износа на изделия с двойна употреба (изделия, които могат да се използват както за граждански, така и за военни цели) е в центъра на международните усилия за неразпространение на оръжията. Ръководен от съображения за сигурност, контролът на износа на изделия с двойна употреба се упражнява посредством търговски мерки под формата на изисквания за разрешение, приложими спрямо износа на изделия с двойна употреба за трети държави. Високотехнологичното естество на тези изделия и технологии и значителният търговски обем, който те представляват, превръщат сектора на изделията и технологиите с двойна употреба в ключов аспект в стремежа на ЕС към иновации и конкурентоспособност.

Ето защо при контролирането на износа трябва да се обръща особено внимание на добрия баланс между преследваната цел за постигане на сигурност и необходимостта от оказване на подкрепа на дейностите на бизнеса. Тази тясна връзка между сигурността и търговията е от изключително значение за контрола на износа на изделия с двойна употреба. Тя е и тази, която поражда особени предизвикателства при изпълнението в рамките на Европейския съюз.

От 1995 г.¹ насам е общоприето, че контролът на износа на изделия с двойна употреба попада в изключителната компетенция на Европейския съюз и съставлява неделима част от общата търговска политика на ЕС. Тази изключителна компетенция изключва компетенцията на държавите-членки, освен в случаите, в които Съюзът им предостави специално разрешение². Такова разрешение за извънредни национални мерки бе предоставено на държавите-членки с Регламента относно износа³ и фигурира също така в законодателството за създаване на система на ЕС за контрол на износа на изделия и технологии с двойна употреба (Регламент (ЕО) № 428/2009 — Регламент относно изделията и технологиите с двойна употреба).

Вследствие на това контролът на износа в ЕС е обвързан, от една страна, с търговски съображения и съображения за сигурност, а от друга — с национални мерки и мерки, предприети на равнището на ЕС. Разбира се, в случай на извънредни обстоятелства, които биха застрашили основни интереси на дадена държава-членка, свързани със сигурността, тези интереси следва да надделеят. Това изключение, направено от съображения за сигурност, не следва обаче да се тълкува като разрешение, което дава

¹ През 1995 г. Съдът на Европейските общности обяви две важни решения: по дело С-70/94 — Fritz Werner Industrie-Ausrüstungen GmbH срещу Федерална република Германия и по дело С-83/94 — Наказателно производство срещу Peter Leifer, Reinhold Otto Krauskopf и Otto Holzer.

² Вж. член 2, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

³ Регламент (ЕИО) № 2603/69 на Съвета.

възможност за независим национален подход, винаги когато дадена държава-членка желае да предприеме действия⁴.

В хода на развитието на системата на ЕС за контрол на износа през последното десетилетие станахме свидетели на преплитане на търговските съображения и съображенията за сигурност. Вместо да се прилага хармонизиран европейски подход по отношение на контрола на износа, при който съображенията за сигурност се мобилизират за всеки отделен случай с оглед опазването на основни интереси за сигурност и предотвратяването на високорискови сделки, в рамките на ЕС се прилагат различни подходи спрямо контрола на износа. Контролът варира от изключително строги изисквания за износ, наложени на износителите, установени в някои държави-членки, до използването на широкообхватни национални мерки за улесняване, които дават възможност на някои износители, установени в определени държави-членки, да изнасят възможно най-лесно изделия с двойна употреба.

2. ЦЕЛ НА ЗЕЛЕНАТА КНИГА

Съгласно член 25 от Регламента относно изделията и технологиите с двойна употреба, от Комисията се изисква да изготви доклад относно прилагането на системата на ЕС за контрол на износа и евентуалните сфери за реформа. Поради това целта на настоящата Зелена книга е да се постави началото на широк обществен дебат относно функционирането на настоящата система на ЕС за контрол на износа на изделия и технологии с двойна употреба⁵. Допитването се провежда с цел събиране на становища от страна на гражданското общество, НПО, промишлеността, академичните среди и правителствата на държавите-членки по следните теми:

- подробните разпоредби на настоящата рамка за контрол на износа с оглед подготвяне на преглед на системата;
- постепенната реформа на системата на ЕС за контрол на износа на изделия и технологии с двойна употреба, с оглед адаптирането ѝ към бързонастъпващите промени в съвременния свят.

Резултатите от допитването ще дадат възможност да се идентифицират силните и слабите места на настоящата система и да се изгради дългосрочна визия за рамката на ЕС за контрол на износа. Тези резултати ще приемат формата на конкретни изменения на настоящата система и ще послужат като основа за разработването на дългосрочна стратегия относно развитието на контрола на износа в ЕС.

3. СТРУКТУРА НА НАСТОЯЩАТА ЗЕЛЕНА КНИГА

С оглед улесняване на процеса на допитване и отделяне на краткосрочните аспекти на преразглеждането от обсъжданията на средно- и дългосрочните перспективи, настоящата зелена книга е разделена на три отделни части:

⁴ Вж. дела C-70/94 и C-83/94 по-горе. В своето решение по дело C-83/94 Съдът на Европейския съюз посочи, че всички извънредни мерки, предприети в тази връзка, трябва да бъдат пропорционални на преследваната цел.

⁵ В настоящата Зелена книга се разглежда само контролът на износа на изделия с двойна употреба. Въпросът със санкциите на ЕС и износа на военно оборудване е изрично изключен.

- първата разглежда общия контекст, в който се осъществява контролът на износа;
- втората разглежда подробно аспектите на настоящата система на ЕС за контрол на износа на изделия и технологии с двойна употреба, определени в Регламент 428/2009;
- третата разглежда евентуалната посока на развитие на рамката на ЕС за контрол на износа на изделия с двойна употреба.

4. КОНТРОЛ НА ИЗНОСА НА ЕС В ЕДИН ПРОМЕНЯЩ СЕ СВЯТ

4.1. Значение на сектора на изделията с двойна употреба за икономиката на ЕС

В ЕС секторът на изделията с двойна употреба е с голям мащаб — той наброява 5000 дружества, занимаващи се с износ на контролирани изделия с двойна употреба, който съставлява значителен дял от износа на ЕС⁶. Индустрията на изделията с двойна употреба включва освен това изключително голям набор от производства и обхваща износители в сектори като ядрения, биологичния и химическия, оборудването за преработка на материали, електронния, компютърния и телекомуникационния сектор, криптирането, производството на сензори и лазери, навигационното и електронното авиационно оборудване, морското и авиокосмическото оборудване и оборудването за задвижване. Предвид естеството на тези дейности, изделията с двойна употреба често са новаторски високотехнологични продукти и са израз на лидерската позиция в технологиите, която ЕС има в световен мащаб. В сектора на изделията с двойна употреба работи висококвалифициран персонал, който е ключ към конкурентоспособността на ЕС.

Въпроси:

Към износителите:

- (1) Според Вас какво е значението на сектора на изделията с двойна употреба за икономиката на ЕС?
- (2) Какво е значението на износа на изделия с двойна употреба за Вашия бизнес? Какви са разходите, свързани с привеждането в съответствие? Моля, посочете конкретни цифри.

Към компетентните органи на държавите-членки:

- (3) Каква е стойността на износа на изделия с двойна употреба във Вашата държава-членка (в абсолютно изражение и като процент от общия Ви износ)?

⁶ От анализ на съответните кодове по КН на изделия с двойна употреба (които обхващат както изделия с двойна употреба, така и изделия, които не са с двойна употреба по своето естество) става ясно, че износът на изделия с двойна употреба може да представлява до 10 % от износа на ЕС (горна граница).

4.2. Контрол на износа на изделия с двойна употреба в един развиващ се свят

Поради самото естество на изделията с двойна употреба най-напредничавите продукти се предлагат само от ограничен брой държави доставчици. Сътрудничеството между тези доставчици се осъществява в рамките на четири международни режима за контрол на износа: Австралийската група, Режима за контрол на ракетните технологии (MTCR), Групата на ядрените доставчици (NSG) и Васенаарската договореност. Това се прави с цел да се ограничи опасността тези чувствителни изделия да бъдат използвани за военни цели или за производството на оръжия за масово унищожение⁷.

Не всички доставчици на изделия с двойна употреба са членове на всички международни режими за контрол на износа и не всички членове на режимите разполагат с еднакво ефективни системи за контрол на износа. Поради това някои чувствителни изделия могат изобщо да не попадат под контрол на износа или да се подлагат само на минимална степен на контрол. Въпросът с наличието на контролираните изделия в чужбина е от ключово значение за контрола на износа, тъй като от това, до голяма степен, зависи решението дали определени изделия да се подлагат на контрол или не. Ако определени стоки са широко достъпни в чужбина, основанията за контрола силно намаляват, тъй като съответните решения за контрол на износа могат да окажат потенциално отрицателно въздействие върху бизнес показателите, без да са обосновани от съображения за сигурност.

Въпросът с наличието на изделията в чужбина е един от многото търговски въпроси, които оказват силно влияние върху международните усилия за контрол на износа и са тясно свързани с динамичното икономическо развитие, наблюдавано по света. Силният икономически напредък, бързото модернизиране и експоненциалното разпространение на технологиите допринесоха за нарастване на глобалния просперитет, но и промениха из основи основните принципи на политиката за контрол на износа. Докато преди няколко десетилетия можеше с основание да се очаква, че контролираните изделия могат да се намерят само в много ограничен брой от най-напредналите държави, в наши дни предлагането е далеч по-богато. Технологичният и образователният напредък позволяват много чувствителни изделия да бъдат произвеждани в много по-разнородни среди, което допринася и за повишаване на предлагането в световен мащаб.

Много държави доставчици по света си дадоха сметка за тези тенденции и предприеха амбициозни реформи, насочени към подобряване на конкурентоспособността на техните индустрии и износ, запазвайки същевременно приемливи равнища на сигурност. Тези реформи се основават предимно на определено приоритетно степенуване на усилията, полагани за контролиране на изделията, които представляват най-голям риск, което означава, че най-строгите равнища на контрол се прилагат спрямо най-чувствителните изделия и местоназначения. Тези реформи включват и предложение за амбициозни мерки за улесняване на износа на по-малко чувствителни изделия, което би дало значително конкурентно предимство на местните износители.

Съществува опасност наличието на определени изделия в чужбина, съчетано с опростяването на процедурите по контрол на износа, предприемани в определени трети

⁷

Работата на международните режими за контрол на износа е тясно свързана с постигането на целите на няколко международни инструмента, в това число Договора за неразпространение на ядрено оръжие, Конвенцията за химическите оръжия, Конвенцията за биологично и токсично оръжие и резолюции на Съвета за сигурност на ООН, като например Резолюция 1540.

държави, да влошат конкурентоспособността на износителите от ЕС на световния пазар.

Въпроси

Към всички заинтересовани страни:

- (4) Какво влияние оказва наличието на определени контролирани изделия в чужбина върху конкурентоспособността на осъществявания от ЕС износ на изделия с двойна употреба?
- (5) Доколко конкурентоспособни са износителите на изделия с двойна употреба от ЕС спрямо износителите от трети държави? По какъв начин тяхната конкурентоспособност е засегната от провежданите в трети държави реформи на контрола на износа?
- (6) Как бихте оценили настоящата система на ЕС за контрол на износа спрямо системите за контрол на износа на трети държави?
- (7) Какво е влиянието на контрола на износа на изделия с двойна употреба върху дейностите за международно сътрудничество в областта на изследователската дейност и иновациите? Следва ли законодателната рамка на ЕС да съдържа специални разпоредби за подобни дейности?

4.3. Разлики в националните подходи при контрол на износа на изделия с двойна употреба

Регламентът относно изделията и технологиите с двойна употреба задава обща рамка на дейностите по контрол на износа на изделия с двойна употреба в Европейския съюз. Практическото изпълнение обаче е поверено почти изцяло на държавите-членки, поради което на територията на ЕС се прилагат различни подходи. Тези разлики в националните подходи могат да бъдат отнесени към три общи категории:

- административни — държавите-членки имат твърде различни подходи по въпроси като изискванията за регистрация на износителите и докладването. И което е по-важно — някои държави-членки явно изискват от своите износители да разполагат с програми за вътрешно съответствие, преди да получат правото да изнасят изделия с двойна употреба, докато други не го правят.
- по-същество — държавите-членки използват по различен начин отделните разрешения, предоставени по силата на Регламента относно изделията и технологиите с двойна употреба. Така например няколко държави-членки са приложили национални генерални разрешения за износ, с които техните износители са улеснени при износ, докато износителите от други държави-членки нямат достъп до подобни мерки за улесняване на износа.
- оперативни — държавите-членки тълкуват по различен начин позициите в контролния списък и прилагат по различен начин универсалните разпоредби на Регламента относно изделията и технологиите с двойна употреба, което

позволява налагането на изисквания за разрешение по отношение на изделия, които не са посочени в контролния списък на ЕС⁸.

Тези разлики водят до ситуации, при които износът на конкретно изделие от една държава-членка може да бъде забавен или дори забранен, докато износът на същото изделие от друга държава-членка може да бъде осъществен без каквито и да било проблеми. Поради това би могло да се отдели по-голямо внимание на въпроса с ограничаването на най-съществените разлики в прилагането на Регламента относно изделията и технологиите с двойна употреба.

Въпроси:

Към всички заинтересовани страни:

- (8) Сблъскали ли сте се с проблеми поради различия в прилагането на контрола на износа в отделните държави-членки на ЕС? От какво естество са били тези проблеми?

4.4. Равни условия за износителите от ЕС

Просперитетът на Европейския съюз се гради на няколко основни принципа, като свободното движение на стоки, свободата на установяване и конкуренцията, които заедно създават необходимите условия за икономически растеж, стабилност и просперитет. Тези принципи са заложили и в основата на единния пазар. Общата търговска политика на ЕС е логическо отражение на тези принципи в сферата на търговията, където ЕС заема единна позиция и гарантира равно третиране на износителите от всички 27 държави-членки, което създава необходимите предпоставки за успешна конкуренция на световния пазар.

В тази връзка контролът на износа изглежда крие доста предизвикателства, вследствие на което въпреки усилията, полагани в продължение на десетилетие на равнището на ЕС, системата на ЕС за контрол на износа остава фрагментирана и не гарантира прилагането на сходни стандарти към износителите, както в други сфери.

Разбира се, контролът на износа на изделия с двойна употреба не може да се разглежда като всяка друга сфера на търговията. Контролът на износа на изделия с двойна употреба обединява усилията в областта на сигурността и неразпространението на оръжия и необходимостта от оказването на подкрепа на конкурентоспособността на промишлеността на ЕС, и се старее да постигне равновесие между тях. В тази връзка прилагането на контрол на износа може да означава или сериозни загуби за даден износител (ако не може да се получи лицензия за износ) или огромни печалби (ако лицензия може да се получи бързо или поне по-бързо от конкурентите). Въпросът с административната тежест, налагана на износителите с цел съобразяване със законодателството в областта на контрола на износа, и времето, необходимо за получаване на лицензия, са следователно от първостепенно значение. Предвид логиката на единния пазар на ЕС и общата търговска политика тези въпроси следва да намерят

⁸ В някои оперативни сфери обаче, и по-специално в митническата сфера, на равнището на ЕС се използва единен подход. Така например посредством базата данни ТАРИК на равнището на ЕС е постигнато съответствие между изделията в контролния списък и стоките от митническата номенклатура.

своето подходящо решение на равнището на ЕС, за да могат европейските фирми да се концентрират върху конкуренцията на световния пазар, вместо да изразходват ценни усилия за спазване на различните и понякога противоречиви правила, прилагани в отделните държави-членки. ЕС и всички държави-членки трябва да обединят усилията си за постигането на напредък по този въпрос от общ интерес.

Въпроси:

Към всички заинтересовани страни:

- (9) Смятате ли, че настоящата рамка за контрол на износа на изделия с двойна употреба осигурява равни условия за износителите от ЕС? Ако не, в какво се изразяват различията в условията? Моля, посочете примери.

5. КОНТРОЛ НА ИЗНОСА НА ИЗДЕЛИЯ С ДВОЙНА УПОТРЕБА В ЕС В СЪОТВЕТСТВИЕ С РЕГЛАМЕНТ 428/2009

5.1. Преглед на системата на ЕС за контрол на износа на изделия и технологии с двойна употреба

В Регламент 428/2009 се определят ключовите елементи на системата на ЕС за контрол на износа на изделия и технологии с двойна употреба, като по-голяма част от практическото прилагане и определянето на допълнителните мерки се поверяват на държавите-членки. Рамката определя, *inter alia*, видовете разрешения, които могат да бъдат използвани, условията, при които може да бъде наложен контрол над изделия, които не са включени в списъка, процедурите по консултация и обмен на информация и изискванията при трансфер в рамките на ЕС на някои контролирани изделия.

Ключовите аспекти на рамката за контрол на износа са разгледани подробно по-долу. Всеки подраздел е последван от серия въпроси, с които се цели да се съберат становищата на специално заинтересованите страни по отношение на практическото изпълнение на Регламента относно изделията и технологиите с двойна употреба.

5.2. Съществуващи видове разрешения

Съгласно Регламента относно изделията и технологиите с двойна употреба съществуват четири вида разрешения, три от които се издават от държавите-членки (индивидуални, глобални и национални генерални лицензии за износ). Генералното разрешение за износ на ЕС — EU001, представено в приложение II към регламента, се издава от ЕС. Комисията е наясно, че времето за обработка и изискванията за различните лицензии варират между държавите-членки и би искала да получи от заинтересованите страни допълнителна специфична информация за начина на прилагане на тези лицензии в рамките на ЕС.

Използването на националните генерални лицензии за износ в рамките на ЕС е от особен интерес, поради същественото им отражение върху износа. Положителното в случая е че, националните генерални лицензии за износ могат значително да улеснят износа на изделия при нисък риск. Отрицателното в случая е че, националните генерални лицензии за износ са достъпни само за износители в определени държави-членки, което би могло да доведе до изкривяване на единния пазар. Само 7 държави-членки издават на своите износители национални генерални лицензии за износ.

Въпроси:

Към всички заинтересовани страни:

- (10) Задоволителна ли е съществуващата в ЕС рамка с лицензии? Ако не, по какъв начин би трябвало да бъде променена?
- (11) Колко време е нужно за получаването на индивидуална или глобална лицензия?
- (12) Осигуряват ли съществуващите видове разрешения за износ справедливо третиране на износителите в ЕС и равни условия?
- (13) Какво е предимството на националните генерални разрешения за износ в сравнение с генералните разрешения за износ на ЕС?
- (14) По какъв начин националните генерални разрешения за износ могат да донесат полза и на износителите, установени в други държави-членки?

Към износителите:

- (15) Кой(и) вид(ове) лицензия(и) използвате преди всичко? Съществуват ли някакви конкретни проблеми при получаването на определен вид лицензия?

Към лицензиращите органи?

- (16) Колко на брой лицензии сте издали през 2010 г. (по вид лицензия)?

5.3. Универсален („catch-all“) контрол

Съгласно член 4 от Регламента относно изделията и технологиите с двойна употреба държавите-членки могат, при определени обстоятелства, да изискват разрешение за износа на изделия, които не са включени в контролния списък на ЕС. Това изискване за разрешение е валидно единствено в издаващата държава-членка и засяга определена сделка или определен вид сделки (напр. износ на определени изделия до конкретно местоназначение или краен потребител). Поради своя ограничен обхват съществуващият към момента универсален механизъм може да има неблагоприятно отражение върху сигурността и търговията. От гледна точка на сигурността този ограничен обхват може да означава, че същите или сходни изделия остават достъпни в други държави-членки. От гледна точка на търговията тази ограничена валидност може да означава, че конкуренти в други държави-членки биха могли да продължат свободно да търгуват с определено изделие, дори и ако в други държави-членки е наложено изискване за разрешение.

Въпроси:

Към всички заинтересовани страни:

- (17) Доволни ли сте от начина, по който функционира настоящият универсален механизъм? Ако не, с какви проблеми сте се сблъскали?

- (18) Води ли настоящата система за универсален контрол до изкривяване в рамките на единния пазар и до неравни условия за износителите от ЕС?
- (19) По какъв начин бихте подобрили прилагането на универсалния контрол на територията на ЕС?

Към износителите:

- (20) Попадали ли сте в ситуации, при които върху Ваша сделка за износ е бил наложен универсален контрол, докато Вашите конкуренти са продължили да търгуват със същите изделия, евентуално със същия краен потребител или до същото местоназначение? Моля, опишете случая(ите).

5.4. Контрол на транзита и брокерската дейност

С Регламент 428/2009 се въвежда напълно нов контрол на брокерските услуги и транзита. По отношение на брокерската дейност се изисква разрешение за дейности, извършвани извън ЕС, ако сделката засяга изделия с двойна употреба, преминаващи от дадена трета държава в друга. По отношение на контрола на транзита държавите-членки имат право да забранят определен транзит на стоки, произведени извън ЕС, но териториалната валидност на забраната е ограничена до издаващата държава-членка.

Въпроси:

Към всички заинтересовани страни:

- (21) Каква е ползата от настоящия контрол на брокерската дейност?
- (22) Необходимо ли е обхватът на този контрол да бъде разширен до сделки от ЕС за трети държави?
- (23) Как работи настоящата система за контрол на транзита? Какво е отражението на ограничената териториална валидност на забраните?

5.5. Допълнителен контрол, налаган от държавите-членки

Регламентът относно изделията и технологиите с двойна употреба дава възможност на държавите-членки да въведат някои допълнителни национални мерки по отношение на изделията с двойна употреба. Такива допълнителни мерки са предвидени, *inter alia*, във връзка с универсалния контрол (член 4, параграф 5), контрола на брокерската дейност, транзита и трансфера в рамките на ЕС, както и по отношение на допълнителните списъци с контролирани изделия от съображения за защита на обществената сигурност или на човешките права (член 8).

Обширните области, в които са разрешени допълнителни национални мерки, говорят за значителни различия между отделните държави-членки по отношение на обхвата на необходимия контрол на изделия с двойна употреба.

Въпроси:

Към всички заинтересовани страни:

- (24) По какъв начин разпоредбите на Регламента относно изделията и технологиите с двойна употреба, които позволяват налагането на допълнителен контрол от страна на държавите-членки, се отразяват върху Вашата дейност?
- (25) Какво е отражението на тези допълнителни национални мерки за контрол върху конкурентоспособността, търговията и сигурността?

5.6. Критерии, които се вземат предвид при решението за издаване на разрешение за износ

В член 12 от Регламента относно изделията и технологиите с двойна употреба е включен списък с критерии, които се използват при преценката на исканията за разрешение. Положителното в случая е че, регламентът съдържа гъвкав набор от критерии, приложими на цялата територия на ЕС. Отрицателното в случая е че, тези критерии могат да бъдат прекалено общи по своето естество и да оставят възможност за различни тълкувания.

Въпроси:

Към всички заинтересовани страни:

- (26) Мислите ли, че критериите, установени в член 12, са достатъчно ясни и точни или не?
- (27) Необходимо ли е по-добро хармонизиране на критериите, използвани от държавите-членки при преценката на заявленията за износ? Ако да, по какъв начин да стане то?

5.7. Откази

В член 13 от Регламента относно изделията и технологиите с двойна употреба са включени няколко подробни разпоредби по отношение на отказите за издаване на разрешения за износ, консултациите и обмена на информация между държавите-членки. Съгласно регламента държавите-членки следва да разглеждат отказите си на всеки три години с оглед на тяхното отменяне, изменяне или подновяване.

Въпроси:

Към всички лицензиращи органи?

- (28) Какво смятате за настоящата система за откази и механизма за консултации на отказите? По какъв начин той би могъл да бъде подобрен?
- (29) Предвид усилията, които трябва да се положат, за да се разглеждат издадените откази, и с оглед на броя на действащите откази, какво смятате за въвеждането на 3-годишен период на валидност за всеки отказ, след изтичането на който отказът ще бъде автоматично отменен при липсата на изменяне или отменяне?

5.8. Контрол на трансфера в рамките на ЕС

Регламентът относно изделията и технологиите с двойна употреба съдържа разпоредби, които изискват провеждането на контрол по отношение на трансфера между държави-членки на ЕС на някои изделия, изброени в приложение IV към регламента. Въпреки това съответни разпоредби на регламента освобождават някои проекти на ЕС от този контрол. Освен това явно има няколко държави-членки, които не прилагат в пълна степен този контрол поради съществуването на вече поети международни ангажименти, които все още са в сила.

Заинтересованите страни неколнократно информираха Комисията, че този контрол на трансфера в ЕС ненужно затруднява сътрудничеството между държавите-членки на ЕС по различни проекти, тъй като на контрол се подлагат не само физическите изделия, но и съответната технология. Контролът на трансфера в рамките на ЕС усложнява прекалено много приобщаването към даден проект на доставчици или подизпълнители, установени извън основната държава-членка. Това се отнася и за тръжната фаза за възлагане на поръчката. Впоследствие това оказва отрицателно въздействие върху сътрудничеството между фирми, разположени в различни държави-членки. Това важи особено силно за сектора на ядрените технологии⁹.

Като иронично следствие от контрол на трансфера в рамките на ЕС може дори да се стигне до намаляване на конкурентоспособността на дружествата от ЕС, които работят в повече от една държава-членка на ЕС, в сравнение с конкуренти от трети държави.

Въпроси:

Към всички заинтересовани страни:

- (30) Какво смятате за настоящата система за контрол на трансфера в рамките на ЕС? Забелязали ли сте процедурни различия между държавите-членки?
- (31) Необходимо ли е спрямо трансфера в рамките на ЕС да се прилага същото ниво на преценка, както спрямо износа за трети държави?
- (32) По какъв начин биха могли да бъдат изменени разпоредбите относно контрола на трансфера в рамките на ЕС?

Към износителите:

- (33) Какво е отражението на контрола в рамките на ЕС върху Вашия бизнес и върху единния пазар? Този контрол влияе ли на Вашата конкурентоспособност по отношение на износители от трети държави, които изнасят за ЕС? Моля, пояснете.
- (34) Колко време приблизително Ви е необходимо, за да получите лицензия за трансфер в рамките на ЕС на изделие, включено в списъка в приложение IV?

⁹ Следва да се отбележи, че контролът на трансфера в ЕС на ядрени стоки е обвързан и с Допълнителния протокол с МААЕ.

Към лицензиращите органи:

- (35) Какви мерки биха могли да бъдат предприети за намаляване на контрола на трансфера в рамките на ЕС, без това да повлияе на изпълнението на международните задължения?

5.9. Контролен списък на ЕС

Списъкът на ЕС с контролирани изделия, посочен в приложение I към Регламента относно изделията и технологиите с двойна употреба, се използва при определянето на това кои изделия подлежат на контрол на износа и кои не. Списъкът на ЕС представлява консолидирана версия на контролните списъци, договорени в рамките на международните режими за контрол на износа, към която са добавени още няколко изделия. Списъкът включва набор от критерии и параметри, по които се определя дали дадено изделие подлежи на контрол на износа или не. Предвид изключително важната роля, която контролният списък на ЕС играе в процеса на контрол на износа, той следва да се прилага по еднакъв начин във всички държави-членки, за да се постигне идентично равнище на контрол на територията на ЕС.

Въпроси:

Към всички заинтересовани страни:

- (36) Как оценявате качеството на контролния списък на ЕС? Достатъчно редовно ли се адаптира той?
- (37) Срещали ли сте някакви затруднения при тълкуването на позициите в контролния списък в отделните държави-членки на ЕС? Моля, пояснете.
- (38) Много по-стриктен ли е контролният списък на ЕС от контролните списъци на трети държави? Това създавало ли е някога проблеми?

6. РАЗВИТИЕ НА КОНТРОЛА НА ИЗНОСА НА ИЗДЕЛИЯ С ДВОЙНА УПОТРЕБА В ЕС

6.1. Към нов модел за контрол на износа на ЕС

Настоящата рамка за контрол на износа на ЕС има различни предимства и недостатъци. Като сложим настрана евентуалните различия по отношение на основните принципи на контрол на износа в ЕС, очевидно е, че тази рамка трябва да бъде развита през идните години, за да отговори на предизвикателствата, породени от един бързо развиващ се свят. Новите заплахи за сигурността ни, наред с техническия прогрес, правещ чувствителните изделия все по-достъпни, ще наложат извършването на постепенни промени в системата на ЕС.

Понякога въвеждането на нови идеи отнема значително време. Настоящата зелена книга е добра възможност, която следва да се използва за събиране на становища относно сферите, които биха могли да бъдат реформирани, и посоките на действие, които следва да бъдат предприети, така че необходимата подготвителна работа да може да бъде извършена възможно най-скоро.

В този раздел на зелената книга се цели да се постави началото на дебат относно бъдещите стратегически възможности за контрола на износа на изделия с двойна употреба на равнището на ЕС.

6.2. Стратегическа цел и основан на риска контрол на износа на ЕС

В бъдеще контролът на износа ще продължи да бъде ръководен от необходимостта от предотвратяване използването на чувствителни изделия за разпространение на оръжията или за военни цели както от държавни, така и от недържавни структури. Стратегическата цел на контрола на износа на ЕС ще продължи следователно да бъде ориентирана към гарантиране на пълно съответствие с усилията за неразпространение, полагани на международно равнище. Възможно е обаче, с течение на времето, да се наложи еволюиране на средствата, нужни за постигането на тази цел.

Събитията през последните няколко години показаха, че е възможно в областта на контрола на износа да се наложи степенуване на мерките по приоритети. Съвременният свят се характеризира с все по-голяма достъпност на определени изделия, което ускорява глобализацията и новите бизнес модели, при които участие вземат вериги за доставка, разположени на няколко континента. Дружествата, които разработват или имат достъп до контролирани изделия или технологии, често са международни и изискват бърз трансфер на контролирани технологии за всекидневни бизнес операции. Дори за по-малките дружества, разположени в една единствена държава, осъществяването на стопанска дейност в днешния свят е съпроводено със съревнование в световен мащаб. Способността за осъществяване на бързи и навременни доставки е ключов аспект на днешния динамичен бизнес свят.

Основателно може да се очаква, че в бъдеще износът на изделия с двойна употреба ще продължи да съставлява съществен дял от търговията на ЕС и че тази търговия ще продължи да се извършва — в по-голямата част от случаите — със законни цели. В същото време обаче ще продължи да има и малък брой държави и криминални организации, които ще са заинтересовани от получаване на достъп до тези стоки,

поради потенциалното им използване за военни цели. Решението на този проблем трябва да се основава на мерки и подходи, адаптирани към днешния свят. Технологичното развитие и нарастващият брой на сделките непрекъснато утежняват работата на органите за контрол на износа, които разполагат с ограничени ресурси. Провеждането на контрол, който е основан изцяло на риска, на всички етапи на процеса по контрол на износа, изглежда е единственото очаквано решение.

В същото време трябва докрай да се използват предимствата на единния пазар на ЕС и общата търговска политика. ЕС подсигурава единствена по рода си икономическа среда, която дава възможност на дружествата да осъществяват непрекъснатата стопанска дейност в няколко или във всички държави-членки и по този начин ги подготвя да се конкурират в световен мащаб. В тази връзка явно има необходимост от съсредоточаване на усилията върху това да се гарантира, че отделните различия в подходите на държавите-членки няма да попречат на конкурентоспособността.

Поради това може би е необходимо да се започне разработването на по-развит основан на риска модел за контрола на износа на ЕС, при който ограничени ресурси се използват за контрола на най-високорисковите изделия. За тази цел следва да са изпълнени следните условия:

- всички органи за контрол на износа следва да използват общ подход за оценка на риска,
- системно следва да се извършва по-богат обмен на информация за подозрителни сделки и издадени лицензии,
- националните генерални разрешения за износ следва постепенно да отстъпят място на генералните разрешения за износ на ЕС,
- за универсалния контрол следва да се разработи общ подход,
- следва да се намери задоволително решение на проблема с контрола на трансфера в рамките на ЕС,
- на територията на ЕС следва да има координирано правоприлагане, придружено от по-добър достъп до съответната информация за митниците.

Чрез този модел държавите-членки ще запазят контрола над своите политики за контрол на износа, тъй като те ще продължат да бъдат в състояние да предотвратят извършването на даден износ, ако са застрашени техните интереси, свързани със сигурността. Като цяло обаче на цялата територия на ЕС ще започне да се прилага истински общ подход при контрола на износа, който води до:

- равно третиране на износителите,
- по-добър климат за дейността на фирмите,
- повишен контрол при най-рисковите сделки,
- повишен износ от ЕС.

Вследствие на това сигурността и конкурентоспособността на ЕС ще бъдат подобрили. Идеята за нов модел за контрол на износа на ЕС е разгледана подробно по-долу.

6.3. Организиране на контрола на износа на ЕС в бъдеще

Организационният подход при контрола на износа по описания по-горе модел би бил като цяло сходен с настоящата система за контрол на износа на ЕС, тъй като набор от национални органи за контрол на износа ще отговарят за решенията за лицензиране, вземани в съответните държави-членки. Този подход ще гарантира, че принципът на субсидиарност е спазен и че продължава да съществува тясна връзка между износителите, извършващи стопанска дейност в определена държава-членка, и органите, които отговарят за издаването на разрешения за износ и контролират съответствието.

От друга страна националните органи, които се занимават с контрол на износа на изделия с двойна употреба, ще работят в по-тясно сътрудничество посредством по-честото използване на общи инструменти в областта на информационните технологии, по-добрия обмен на информация и общите процедури за оценка на риска. Този механизъм ще бъде — в много отношения — сходен с настоящите равнища на сътрудничество между митническите органи на територията на ЕС. Действително равнището на системно сътрудничество, което съществува между митническите органи в ЕС, е модел, към който органите за контрол на износа би следвало да се стремят.

Въпроси:

- (39) Какво смятате за евентуалното създаване на нов модел за контрол на износа на ЕС, базиран на мрежа от съществуващите лицензиращи органи, ръководени от по-обща правила?

6.4. Общи процедури за оценка на риска и съответни процедури за преразглеждане

За да се постигне нужното ниво на хармонизиране по отношение на процедурите за контрол на износа, би било необходимо да се договори общ подход за оценка на риска, който да се използва на цялата територия на ЕС за целите на решенията за контрол на износа. Като цяло подобен общ подход за оценка на риска следва да води до вземането на сходни решения при сходни ситуации, в това число и в случаите на прилагане на универсален контрол. Това означава, че ще се избягват ситуации, при които лицензиращите органи достигат до различни заключения в сходни ситуации.

Наред със самия подход за оценка на риска вероятно ще е налице необходимост от създаването на съответни механизми за преразглеждане, за да се гарантират равни условия за износителите от ЕС.

Въпроси:

- (40) Какво смятате за създаването на общ подход за оценка на риска, който да бъде използван от всички лицензиращи органи за целите на лицензионните процедури?

6.5. Системен обмен на информация

Надеждната информация е в основата на ефективния и надежен контрол на износа. Без достъп до съответната информация лицензиращите органи нямат достатъчно солидна база за вземането на квалифицирани решения по отношение на конкретна сделка за износ. Следва да се прави ясно разграничение между два вида информация:

- на първо място — информация, свързана със сигурността. Този вид информация се събира от държавите-членки в рамките на националните им прерогативи, свързани със сигурността, тя е извън обхвата на настоящата зелена книга и следва да се обменя само когато държавите-членки сметнат това за необходимо. Въпреки това, както е посочено в документа „Нови насоки за действие“, приет от Съвета, капацитетът за анализ на равнището на ЕС би могъл да бъде оползотворен по-добре.
- на второ място — информация, произтичаща пряко от процедурите за контрол на износа. Този вид информация включва данни за износителите, вземаните решения относно лицензирането, съмнителните субекти и отказите. Подобряването на обмена на този вид информация следва да бъде в центъра на усилията на ЕС.

Към настоящия момент информацията, която е от значение за контрола на износа, се обменя основно на базата на неформални двустранни отношения. Обменът на данни се извършва системно само в случаи на откази от страна на лицензиращите органи, но дори и тогава обменът се извършва при минимална степен на детайлност. Информацията относно отказите подлежи на обмен, за да се предотврати т.нар. „подбиване“, а именно, когато дадена държава-членка разреши износ, сходен с друга сделка, получила отказ в друга държава-членка. Интересното в случая е, че равнището на системен обмен на данни относно отказите на територията на 27-те държави-членки на ЕС не надвишава информацията, обменяна между държавите, участващи в международни режими за контрол на износа, в които влизат около 50 държави. В някои случаи с някои международни организации се обменя повече информация, отколкото с партньори от ЕС. Така например в сектора на ядрената енергия държавите-членки информират Международната агенция за атомна енергия за лицензираните ядрени трансфери, а някои държави-членки дори я уведомяват за заявки за покупки. Следователно при системния обмен на информация явно има известна диспропорционалност, като се има предвид равнището на интегрираност, достигнато в ЕС, и съществуването на политика за износа, за която се очаква, че е обща.

За да се гарантира, че един бъдещ механизъм за контрол на износа на ЕС ще работи според очакванията, системният обмен на информация следва да включва няколко аспекта на контрола на износа и поне:

- подробни данни за лицензиите, издавани от държавите-членки на ЕС,
- подробни данни за износителите, занимаващи се с износа на изделия с двойна употреба,
- подробни данни за износителите, регистрирани да използват генерални разрешения за износ,

- данни за подозрителни субекти, желаещи да си набавят изделия с двойна употреба.

Събирането на тази информация ще даде възможност, от една страна, лицензионните служби да разполагат с нужната информация по отношение на лицензионните въпроси, за да гарантират еднотипност на контрола на износа в Европа. От друга страна достъпът до тази информация ще създаде условия за по-ефективно правоприлагане по границите на ЕС, тъй като отделните сделки биха могли лесно да бъдат подлагани на кръстосани проверки със списъците с валидни лицензии и износители.

Въпроси:

- (41) Какво мислите за представения по-горе модел за обмен на информация?
- (42) Каква друга информация би следвало да обменят лицензиращите органи, за да гарантират еднотипност на контрола на износа в ЕС?

6.6. Разширяване на обхвата на генералните разрешения за износ на ЕС

За да се гарантира ефективен контрол на износа по новия модел за контрол на износа, трябва да се договори приоритетно степенуване на усилията. Много държави-членки на ЕС, както и редица трети държави, вече степенуват своята работа по приоритети, като разрешават нискорисковите сделки да се извършват по улеснени процедури за износ в рамките на генерални лицензии. В самия ЕС 7 държави-членки разполагат с действащи национални генерални разрешения за износ, с които се разрешава износът на няколко контролирани изделия до широк кръг от дестинации само с минимални формалности. Очевидно е, че такива генерални разрешения значително улесняват износа на фирмите, които имат достъп до тях, и дават възможност на лицензионните служби да насочат ресурсите си към подробната оценка на по-високорисковите сделки.

Понастоящем на равнището на ЕС в сила е едно генерално разрешение за износ на ЕС, с което се разрешава износът на повечето контролирани изделия до 7 местоназначения. За да могат износителите от целия ЕС да се възползват от генералните лицензии, през 2008 г. Комисията предложи въвеждането на 6 нови генерални разрешения за износ.

Комисията е на мнение, че в бъдеще ще трябва да се положат допълнителни усилия за подобряване на достъпността до генералните разрешения за износ на ЕС, особено в области, в които някои държави-членки вече използват национални генерални разрешения за износ. Този въпрос е тясно свързан с начина на оценка на риска в рамките на ЕС. Към настоящия момент различните подходи водят, в отделните държави-членки, до напълно различни заключения по отношение на потенциалния обхват на генералните разрешения за износ на ЕС. Сделки, за които се счита, че представляват достатъчно нисък риск, за да бъдат включени в националните генерални разрешения за износ в някои държави-членки, в други се считат за прекалено рискови и поради това изискват издаването на индивидуални лицензии. Комисията е на мнение, че в един единен пазар подобни ситуации не бива да възникват, тъй като, от една страна, това дава възможност за заобикаляне, а от друга — създава неравни условия за операторите в ЕС. Следователно трябва да бъде възможно да се постигне разбирателство на широка основа за нискорисковия износ. По-специално, предвид широкия обхват на няколко вече съществуващи национални генерални разрешения за износ и широкия обхват на генералните лицензии в трети държави, ЕС следва да бъде в

състояние да постигне съгласие по нови широкообхватни генерални разрешения за износ на ЕС. С оглед опазване на националните прерогативи в областта на сигурността, в подобни широкообхватни генерални разрешения за износ на ЕС биха могли да бъдат въведени някои предпазни клаузи, които биха позволили на държавите-членки да блокират някои сделки на индивидуална основа, ако те накърняват техни съществени интереси, свързани със сигурността. Ако по подобен общ подход се постигне съгласие, използването на национални генерални разрешения за износ може да бъде преустановено.

Ако обаче по въвеждането на нови широкообхватни разрешения за износ на ЕС не бъде постигнато съгласие и използването на национални генерални разрешения за износ не бъде преустановено, трябва да се разгледа възможността от подобряване на достъпа до национални генерални разрешения за износ от страна на износителите от всички държави-членки на ЕС.

Въпроси:

- (43) Какво смятате за идеята за преустановяване използването на национални генерални разрешения за износ, ако бъдат заменени с генерални разрешения за износ на ЕС? Такива генерални разрешения за износ на ЕС биха имали сходен обхват от гледна точка на набора от изделия и местоназначения, но биха били достъпни за износители във всички държави-членки на ЕС.
- (44) Какви нови видове генерални разрешения за износ на ЕС бихте желали да бъдат използвани в ЕС?
- (45) Какви предимства и недостатъци имат според Вас наличните в момента генерално разрешение за износ на ЕС (EU001) и национални генерални разрешения за износ в сравнение със сходните видове разрешения, налични в трети държави (напр. освобождаването от лицензиране в САЩ)?

6.7. Общ подход към универсалния контрол

Възможността да се забрани сделка за износ на изделие, което не е изрично упоменато в контролен списък на ЕС, но може да се използва за разпространение на оръжията, е основен елемент на системите за контрол на износа в цял свят. Подобен универсален контрол е необходим, за да се гарантира, че изделия, които биха могли да допринесат за разпространение на оръжията или за военни програми, няма да си поправят път дотам, в случаи, в които техните технически параметри ги подреждат малко под границата за подлагане на контрол или пък в случаи, в които те все още не са включени в контролния списък. Универсалният контрол е следователно логическо продължение на контрола на включените в списъка изделия.

Използването на универсален контрол винаги е трудно, а ЕС се изправя пред особени предизвикателства предвид необходимостта от гарантиране на равни условия за износителите от ЕС. При прилагането на универсален контрол в ЕС са възниквали два специфични проблема:

- На първо място, ако една държава-членка наложи универсален контрол и впоследствие изиска разрешение за износа на конкретно изделие, сходни сделки в други държави-членки не биват засегнати. Това означава, че

износител в една държава-членка може да бъде принуден да премине през процедура по разрешение, докато негови конкуренти в други държави-членки продължават да изнасят без каквито и да било ограничения. Към настоящия момент Регламентът относно изделията и технологиите с двойна употреба дава на държавите-членки само възможност да се информират взаимно за наложен универсален контрол, но не изисква от тях да предприемат действия, когато получат такава информация. Вследствие на това предоставянето на равни условия на износителите от ЕС не е гарантирано и свързаните със сигурността цели не са постигнати, тъй като заинтересованите страни могат да „обикалят“ пазарите на ЕС докато не получат достъп до изделията.

- На второ място, ако някоя държава-членка издаде отказ за износ вследствие налагането на универсален контрол, другите държави-членки не предприемат непременно нужните мерки за прилагането на принципа на „неподбиване“. Въпреки че Регламентът относно изделията и технологиите с двойна употреба изисква от държавите-членки да правят справка в списъка с валидни откази преди да издадат разрешение и да се допитват едни до други в случай на сходни сделки, при универсален контрол в някои държави-членки може изобщо да не се използва процес на разрешение. Вследствие на това дори и дадена държава-членка да издаде отказ за износ конкуренти в друга държава-членка могат да продължат да търгуват без каквито и да било ограничения, което сериозно нарушава принципа на равните условия за износителите на ЕС и поставя под въпрос смисъла от налагането на такъв контрол изобщо.

Посочените по-горе проблеми са тясно свързани с въпроса за наличието на различни подходи за оценка на риска в отделните държави-членки на ЕС. Ситуации, при които една държава-членка счита дадена сделка за прекалено рискована, за да бъде разрешена, поради опасения от разпространение на оръжията, докато други държави-членки продължават да изнасят изделия при сходни или идентични условия, трябва принципно да се избягват.

В бъдеще държавите-членки биха могли да подлежат на задължителен обмен на информация относно универсалния контрол и основанията за подобно решение. Освен това би могло да се разгледа възможността за създаване на универсален контрол на цялата територия на ЕС. Съгласно подобен механизъм и при конкретни условия дадена държава-членка или група от държави-членки биха могли да поискат от Комисията да наложи изискване за разрешение, приложимо във всички 27 държави-членки на ЕС и валидно за определен период от време. От митническите органи на територията на ЕС би могло тогава да бъде поискано да обръщат специално внимание на определени видове сделки. С въвеждането на подобен общ подход положението на износителите на територията на ЕС би станало по-стабилно, като в същото време сигурността би била повишена, тъй като потенциалните разпространители на оръжия биха били възпрепятствани да „обикалят“ държавите от ЕС в търсене на определени изделия.

Допълнително внимание трябва да се отдели на въпроса за начина, по който неподбиването може да бъде гарантирано, след като дадена държава-членка издаде отказ вследствие налагането на универсален контрол. В тази връзка би могло да се разгледа възможността за укрепване на ролята на митническите органи или евентуално създаване на временни списъци с допълнителни контролирани изделия, които да се

базират на наскоро издадени решения за отказ. Такъв временен списък ще въведе изискване за лицензия за износа на определени изделия (които не са включени в контролния списък на ЕС) за определени местоназначения и следователно ще принуди държавите-членки да правят оценка на тези сделки на базата на набор от общи правила.

Въпроси:

- (46) Бихте ли подкрепили идеята държавите-членки да се задължават да обменят информация относно наложен универсален контрол (изисквания за разрешение), което да замени настоящия подход за доброволен обмен на информация?
- (47) Бихте ли подкрепили идеята за създаването на механизъм за налагане на универсален контрол на територията на ЕС?
- (48) Какво смятате за изготвянето на временни списъци с изделия и местоназначения, които биха подлежали на контрол съгласно общи разпоредби?

6.8. Към изграждане на напълно интегриран вътрешен пазар за изделия с двойна употреба

Обсъждането на въпроса за бъдещия модел за контрол на износа на ЕС би било непълно, ако не се разгледа въпросът с трансферите в рамките на ЕС, които продължават да бъдат сред редките изключения от принципа за свободно движение на стоки в ЕС. Във време, в което относно трансфера на военни изделия в рамките на ЕС биха могли да бъдат договорени някои мерки за улеснение, основанията за запазване на контрола на трансфера на изделия с двойна употреба в рамките на ЕС стават донякъде необясними. Подлагането на трансфера в рамките на ЕС на лицензионни процедури, които са като цяло идентични с тези за износа за трети държави, трудно може да бъде обосновано в един вътрешен пазар. Липсата на ясно хармонизирани процедури за предоставяне на разрешения за трансфер в рамките на ЕС задълбочава проблема. В продължение на няколко години последователни правни рамки на ЕС в областта на контрола на износа даваха възможност този контрол да бъде отменен ако се предприемат стъпки към хармонизиране на контрола на износа на ЕС. За съжаление обаче до момента не е постигнат напредък.

Контролът на трансфера в рамките на ЕС възпрепятства развитието, тъй като дружествата се опитват да избягват, доколкото е възможно, трансграничното сътрудничество, изискващо изпълнението на досадни лицензионни процедури и поддържането на регистър. Като цяло съществуват няколко широкомащабни проекта, които изискват към момента голям брой лицензии и които биха могли значително да се облагодетелстват от един по-рационален подход за контрол на трансфера в рамките на ЕС.

При разработването на нов модел за контрол на износа на ЕС следва да се положат сериозни усилия за постигането на целта за преустановяване на контрола на трансфера на изделия с двойна употреба в рамките на ЕС. При необходимост от съображения за сигурност биха могли да се разгледат алтернативни начини за гарантиране на това, че няма да настъпват отклонения, в това число:

- по-често използване на механизмите за проверка след извършване на доставката,
- изготвяне на списък със сертифицираните крайни потребители в ЕС, които биха могли да получават специфични изделия/технологии, включени понастоящем в списъка в приложение IV.

Като първа стъпка в тази сфера биха могли поне да бъдат понижени изискванията за поддържане на регистър, а за определени изделия биха могли да се въведат генерални лицензии.

Въпроси:

- (49) Бихте ли подкрепили идеята за постепенно отслабване на контрола на трансферите в рамките на ЕС?
- (50) Бихте ли подкрепили идеята за заменяне на лицензионните изисквания за трансфери в рамките на ЕС с механизъм за проверка след извършване на доставката?
- (51) Бихте ли се съгласили със заменянето на лицензионните изисквания за трансфери в рамките на ЕС с въвеждането на списъците със сертифицирани крайни потребители, описани по-горе?
- (52) Имате ли други идеи, които биха позволили постепенното отслабване на контрола на трансферите в рамките на ЕС?

6.9. Подобро прилагане на контрола на износа

Законодателството в областта на контрола на износа се прилага от митническите органи на два етапа, а именно на мястото, на което стоката започва процедура по износ, и на границата на ЕС. Към настоящия момент това се прави на базата на твърде ограничената информация, с която разполагат правоприлагащите органи.

С подобряването на механизмите за обмен на информация, както е посочено по-горе, правоприлагащите органи биха получили достъп до информацията, събрана във връзка с валидните лицензии, регистрираните износители, подозрителните субекти, която би могло да бъде използвана за по-доброто идентифициране на високорисковите сделки и за съсредоточаване на усилията в тази посока.

Въпросът с по-доброто използване на статута на одобрен икономически оператор в процеса на контрол на износа следва да бъде разгледан по-задълбочено.

Въпроси:

- (53) С каква информация ще трябва да разполагат митническите органи, за да прилагат правилно контрола на износа на границите на ЕС?
- (54) Смятат ли митническите органи, че е полезно да разполагат с информация за лицензиите, издадени в ЕС, и списъците с износители, получили лицензии?

(55) По какъв начин статутът на одобрен икономически оператор би могъл да се използва в рамките на контрол на износа?

7. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

7.1. Следващи стъпки

Допитването, провеждано с настоящата зелена книга, има за цел да постави началото на преразглеждане на системата на ЕС за контрол на износа на изделия с двойна употреба съгласно член 25 от Регламент 428/2009. Приблизителният график на последващите стъпки е представен по-долу:

- 31 октомври 2011 г. — край на допитването,
- януари 2012 г. — доклад относно резултатите от зелената книга,
- септември 2012 г. — официален доклад до ЕП и Съвета съгласно член 25,
- 2013—2014 г. — предложения за изменение на Регламента относно изделията и технологиите с двойна употреба.

7.2. Срок на допитването

Всички заинтересовани страни се приканват да изпратят становищата си относно проблемите и въпросите, изложени по-горе. Коментарите следва да бъдат изпратени по електронен път най-късно на **31 октомври 2011 г.** на следната електронна поща: TRADE-F1-DU-CONSULT-2011@ec.europa.eu.

7.3. Публикуване на коментарите

Комисията предвижда възможността да публикува или разпространи подробните коментари, които получи във връзка с допитването по настоящата зелената книга. Ако желаете Вашите коментари да останат поверителни, това трябва да бъде ясно посочено във Вашия отговор.